

MARKÉTA HEJKALOVÁ

andělé
dne a noci

HEJKAL

NAKLADATELSTVÍ
HEJKAL

Markéta Hejkalová

Andělé dne a noci

ARKÉTA HEJKALOVÁ

**andělé
dne a noci**

© Markéta Hejkalová, 2012

ISBN 978-80-86026-96-1 Ebook

Souručenství

Přístavy nejsou nic jiného než předstupně pekla. Brány, kterými přicházejí cizinci a přinášejí mor. Ano, mor přiváželi cizinci ve středověku do Evropy. Do Ruska ne, protože Rusko bylo tehdy ještě skutečné. Nemělo přístavy, neroztahovalo chapadla po všech mořích, co jich na světě je, ale ani si nenechalo brát svou svatou zemi, ty drsné severní kopečky a řeky. Mor, který přivážejí cizinci teď, není o nic méně nebezpečný. Konzum a zkáza, kosmopolitismus a rozpad všech hodnot.

Podivný sen, probral se Vladimír a otevřel oči. Už bylo ráno, ale místo záplavy slunce, na niž si teď na jihu zvykl, uviděl za oknem šedivý, sychravý déšť. Během těch několika týdnů na jihu úplně zapomněl, jak může vypadat konec června v Moskvě. Tři týdny v lázních na jihu Ruska pro něj znamenaly návrat do života. Dávného života před tím, než Anahit odešla, před Souručenstvím a dokonce i před rozpadem říše.

Vstal, snažil se dohlédnout úzkou skulinou mezi dvěma domy až k rybníkům a ještě dál, přes nekonečné moře střech až tam, kde končí megapole a začíná venkov, nezkažené Rusko. Nezkažené Rusko už dávno neexistuje, zasmál se hořce sám sobě, už ani na Sibiři. A jen sám Pánbůh ví, jestli se jim ho podaří někdy obnovit. On už v to dávno přestal doufat – ne, přestalo ho to zajímat. Stal se šroubečkem v soukolí obrovského rudého kola, které, jak v jistém okamžiku pochopil, se nesmí nikdy přestat točit, protože svět by ztratil rovnováhu a vychýlil by se ze své osy a propadl se do pekla. Ano, svět bez zla by se propadl do pekla, jakkoliv paradoxně to zní, protože svět je bipolární, skládá se z mužů a žen, andělů a ďáblů, dobra a zla.

Ano, jako dojímavý proslov pro nováčky to zní působivě – ale Vladimír sám v okamžiku, kdy si uvědomil, že Souručenství vůbec netrápí osud Ruska, ztratil naději.

Po prvotním opojení z nekonečné, bezbřehé svobody se všichni najednou probrali a octli se v nekonečné, bezedné

prázdnostě. Když není Bůh, je dovoleno všechno. Všudy-
přítomné reklamy, nepokrytě oslavující děvky a mafiány,
nekonečné debaty a nářky, jak jsme slabí a bezmocní a jak
je u nás všechno špatně. Miliardové majetky, mizející přes
noc v kapsách komsomolských tajemníků, kteří si za ně
kupovali děvky v Rusku, prezidentské úřady v okolních ze-
mích a věhlasné noviny a fotbalové kluby na Západě. Ni-
kdo nechápal, proč nejvyšší vedení jen mlčky a nečinně
přihlíží. Chaos, zmar a zmatek – ale pořád v sobě obsaho-
val naději.

Také Souručenství bylo tehdy prodchnuto nadějí. Vírou,
že Rusko se vzpamatuje a po sedmdesáti letech rozvratu si
vybere cestu, svoji a správnou a jedinou. Pogromy na Kav-
kazany, kteří se provinili jen tím, že byli ve tváři snědí, nic
neřešily. Vždyť i Anahit byla snědá, půvabně snědá, po mat-
ce Arménka. V mládí se svou exotickou krásou pyšnila, ale
pak se už málem bála vyjít na ulici. Ani zabíjení nevinných
civilistů v metru na základě pokynů, přicházejících sice ok-
likami, ale přesto přímo od nejvyššího vedení, nebylo ře-
šením a navíc Vladimírovi bylo z hloubi duše odporné.
Přesto to nebyla samoučelná krutost, ale kroky na cestě
k velkému cíli. Navíc násilí nepřevažovalo. Souručenství
přece vzniklo jako vzdělávací jednota, spolek pro tříbení
a udržování tradic.

O Souručenství se dozvěděl kdysi dávno v Petrohradě. Prá-
vě tam se seznámili s Atamanem a taky se Sergejem. Už
to bude dvacet let, uvědomil si překvapeně.

Anahit ho tehdy přemluvila, ať se zajedou podívat na ce-
loruský sjezd šlechtické společnosti. Ani ho nemusela moc
přemlouvat, Vladimír rád souhlasil. Přinutili ho odejít před-
časně do důchodu a jemu se stýskalo po dětech, po škole,
po společnosti. Vždycky ho bavilo učit a teď, kdy už by
mohl dětem svobodně a pravdivě vyprávět o minulosti, mu-
sel odejít a nechtělo se mu sedět doma.

Ve Vladimírově rodině se kdysi dávno vyskytl zchudlý statkář. Možná se narodil jako bohatý statkář a zchudl teprve postupně, vlastním přičiněním. Všechny peníze prosázal a prohrál v hernách v Německu a v Monte Carlu. To bylo na začátku devatenáctého století, tak dávno, že dokonce ani v životopisu Vladimírova otce nezanechal statkář kádrovou skvrnu – ale i když se ta historie v jejich rodině tradovala, statkář nebyl důvodem, proč Vladimír do šlechtické společnosti vstoupil. Šlechtičtí předkové nebyli podmínkou vstupu, tou byl zájem o společnou věc. Vstoupit mohl každý, kdo chtěl upřímně usilovat o obnovení starých ruských hodnot. Pravda, ti bez šlechtických předků měli jenom členství nižšího stupně, ale to Vladimírovi nijak nevadilo. Stejně si na zchudlého statkáře vzpomněl, až když dostal členský průkaz ve stříbrných destičkách, a ne ve zlatých.

Anahit nezajímaly ruské šlechtické tradice vůbec. Vladimír ženu podezíral, že si prostě jen chtěla udělat výlet do Petrohradu. Ráda cestovala po celé říši a po jejím rozpadu začala naléhat, ať se vypraví do ciziny, i když je to drahé a obtížné, do skutečné ciziny. Chtěla vidět Paříž, Benátky, Londýn... Vladimír ji marně přesvědčoval, že stejná cizina je pro ně Pobaltí, Kavkaz a střední Asie. A ani tam nemají co dělat, je to pro ně cizí, nepochopitelný svět.

Anahit se tomu jen smála. A co Petrohrad, ptala se vesele, když Vladimír nechtěl jet ani tam, to taky není Rusko? Není, přesvědčoval ji vážně, ale marně, jako by hrách na stěnu házel. Anahit stejně jako všichni ostatní mlela pořád dokola jenom o palácích a bílých nocích a Ermitáži. Vůbec ji nezajímalo, že město, ať už se jmenovalo Leningrad, Petrohrad nebo Sankt Petěrburg, nemělo nikdy vzniknout. Je to město zkázy, bídy a utrpení, postavené na močálech a lidských kostech. Přesto musel přiznat, že se mu v Petrohradě líbilo. Také podlehl kouzlu toho prokletého města. Snad proto, že tam byl s ženou a ona tam úplně rozkvetla, jako by se vrátili do mládí...

Zato šlechtický sjezd Vladimíra vysloveně zklamal – ale

když pak hledal důvody proč, musel si přiznat, že to byla jeho vina, vina jeho mylných očekávání.

Už to, že většina vystupujících mluvila francouzsky. Mohl si sice vzít sluchátka a poslouchat ruský překlad, ale chtěl slyšet plamenné projevy lidí, kteří se rozhodli obnovit Rusko, odvážně se pustit do konečné nápravy národa. Nejdřív v severních lesích, které jim Pánbůh svěřil, neboť kdo jiný než vyvolený národ by mohl tyto krajiny milovat, a teprve potom, až obnoví zdravé jádro, mohou začít postupovat dál. Na Sibir a možná i do teplých jižních krajů, kde je život příliš snadný, než aby to mohl být skutečný mravní život, život v pravdě.

Místo plamenných projevů slyšel lhostejný hlas tlumočnice, která spoustu termínů ani neznala – koležského asesora si pletla s koležským radou, i když zrovna tohle bylo Vladimírovi úplně jedno... Víc mu vadilo, že místo vět plných odvahy a odhodlání musí poslouchat plačtivé nářky po Evropě a všech těch jejích nepodstatných takzvaných výdobytcích, vzdělání a spojování lidí mnoha národů a kultur a dokonce liberalismu a tolerantnosti, všem tom pomalém a nenápadném jedu bez vnějších příznaků, který zahubil Rusko.

A potom u oběda – hříšně drahého, dodnes ho mrzelo, že za tuhé hovězí Stroganoff, pro které si navíc musel chodit k pultu jako někde v bufetu, zaplatil téměř celý svůj měsíční plat, byť v ceně byly i všechny ty tlachy kolem – poznal Sergeje. První se s ním vlastně dala do řeči Anahit. Té vůbec nevadilo, že si pro jídlo musejí chodit k velkým stolům a sami si nabírat na talíř, co kdo chce. Napřed předkrmy, saláty, jak říkali nakrájené syrové zelenině, pak to tuhé maso nebo zase jenom nějakou ohřátou zeleninu a potom zase moučníky, nemluvě o tom, že vodka se v sále nevyskytovala vůbec. Museli si sami nalévat jakési trpké víno. Žena byla ve svém živlu, šveholila, pořád se někoho na něco vyptávala, usmívala se a nad projevy v sále vůbec nepřemýšlela. Právě tak se dala do řeči se Sergejem: podal byste mi tenhle košťál a nechcete tamtu trávu a pojd'te se po-

sadit k našemu stolu, nechcete, pozvala ho. Vypadal tak mladě a v tom sále plném nafintěných tajtrlíků se úplně ztrácel.

„Připadám si, jako bych sem nepatřil,“ řekl Sergej, sotva s Vladimírem osaměl u velkého kulatého stolu. Bylo prostřeno pro dvanáct lidí, ale v tu chvíli tam seděli sami dva. Anahit s úsměvem odběhla pro džbán vody a zřejmě chtěla cestou ještě někoho potkat, přivábit pod svá ochranná křídla, nebo se pod ně naopak uchýlit... Možná se už tehdy začínala Vladimíra bát. Jeho nespokojenosti, jeho hledání, jeho samoty.

„Ani já ne,“ odpověděl mu Vladimír a přejel pohledem sál plný veselého halasu, lesku křišťálových sklenic na kulatých stolech, útržků smíchu a francouzských či anglických vět, vznášejících se v sále jako girlandy.

„Tohle přece není Rusko,“ povzdechl si. Tehdy se ještě nebál mluvit otevřeně – zvláště když u toho nebyla Anahit –, ale pak přece jenom smířlivě dodal nic nevysvětlující větičku: „Ale ty jsi mladý.“ Hned tomu ztracenému mladíkovi tykal. „Kolik ti vlastně je?“

„Osmnáct,“ odpověděl Sergej. Byl na světě úplně sám. Pravého otce nikdy nepoznal. Matka byla hezká, ale každý ji brzo opustil, protože pila. A nedokázala se o Sergeje postarat, dala ho do dětského domova ve Volgogradu. Jenom na čas, chlácholila ho, když ho tam vedla. Tehdy zrovna bydlela s jedním z mnoha náhradních tatíneků ve Volgogradu. A kupodivu to bylo jenom na čas, i když delší, než si malý Sergej dokázal představit. Matka si pro něj před několika lety skutečně přijela. Přestěhovala se za novým mužem do Moskvy a zdálo se, že se jí přece jen podaří nad vodkou zvítězit a začít nový život, ale krátce nato zničehonic zemřela. To všechno se ale Vladimír dozvěděl až mnohem později od Anahit. Jí se Sergej svěřil, jemu ne. „Otec i matka mi zemřeli a jiné příbuzné nemám,“ řekl mu jen krátce.

„A kde bydlíš?“ pokračoval Vladimír ve vyptávání. Anahit se ještě pořád nevracela. Vladimír ji zahlédl, jak se s

pořád ještě prázdným džbánem v ruce zastavila s nějakou starší ženou a téměř uctivě jí naslouchá.

„Vlastně tak... jak kdy, u kamarádů nebo na ubytovně,“ odpověděl mladík a netrpělivě se pustil do jídla. Bylo vidět, že teplé jídlo nemá každý den.

Podařilo se mu nějak dochodit školu a pak si našel práci v továrně, která nabízela i ubytování, horní lůžko na palandě na kraji Moskvy, ale nelíbilo se mu tam. Byli tam divní lidé, většina jich neměla s továrnou nic společného. Trhovci z Kavkazu a veteráni z Afghánistánu, vyprávěl zaujatě a nevšiml si, že na tváři Vladimírovy ženy se objevil odmítavý výraz, jako by nechtěla slyšet nic o drogách a večírčích a děvkách a milici, která se v ubytovně objevovala každý den a vybírala si svou daň...

„A jak jste se octl tady?“ přerušila ho otázkou. Na rozdíl od Vladimíra mladíkovi vykala. Špinavá zanedbaná ubytovna na kraji Moskvy a rozlehlý sál v honosném, byť omšelém paláci v centru Petrohradu. Ty dva světy se zdály být natolik rozdílné a neslučitelné, že ani Vladimír by neuměl a nechtěl odpovídat na otázku, který z nich má blíž ke skutečnému Rusku. Byl přesvědčený, že ani jeden z těch světů nemá v Rusku co dělat.

„Maminka mi kdysi vyprávěla, že jsme měli v rodině šlechtice, Poláka. Byl ve vyhnanství na Sibíři,“ vysvětlil Sergej. „Ale už o něm nic nevím,“ dodal hned, aby se ho nezačali vyptávat. Polák, buřič proti Rusku, ozval se ve Vladimírově nitru vyčítavý hlásek, ale vzápětí zmlkl. Bylo to už tak dávno a kromě toho ten nejspíš vymyšlený polský šlechtic zůstal v Rusku a na buřičské Polsko zapomněl.

„Říkal jsem si, že bych tady mohl někoho potkat...“ Mladík větu nedokončil, ale Vladimírovi to bylo jasné, i Anahit. Mladík tu chtěl potkat kohokoliv, kdo by mu pomohl ze zavrženého světa ubytovny kamkoliv jinam.

„Kdy se vrátíte do Moskvy?“ zeptala se žena nejdřív nezávazně, ale pak, jako by už nechtěla čekat na odpověď, mladíkovi navrhla: „Nechtěl byste bydlet u nás? Neplatil byste nám za bydlení víc než v ubytovně,“ zeptala se a te-

prve pak se nejistě podívala po manželovi. Omluvně, že s ním tenhle svůj nápad napřed neprohovořila a nezeptala se ho na dovolení. Ale Vladimír přikývl. V tomhle případě se na ženu nezlobil, že se s ním neporadila.

Právě pro tyhle neskrývané projevy citu ji měl rád a odpouštěl jí hloupost a pošetilost, i to, že je Ruska jenom napůl. Ženy můžou zachránit Rusko citem. A muži činem. On sice tehdy ještě nevěděl, co bude jeho činem, ale přesto v té chvíli pocítil, že tohoto ztraceného Sergeje nepotkali náhodou.

„Ano, pojed' s námi,“ potvrdil ženino pozvání. A když mladík váhavě a nejistě přikývl, Vladimírovi se nesmírně ulevilo.

Jejich vlastní děti odešly z domu už dávno. Syn byl jedním z mnoha milionů zmařených osudů. Musel narukovat do Afghánistánu, zbytečně tam několik let dával den co den svůj život v sázku. Vrátil se a začal pít, a pak se k pití přidaly ještě jiné věci, o nichž Vladimír radši nechtěl nic vědět. Žena možná věděla, tušila, co jsou ty jiné věci: drogy a kriminální partičky, nebo tehdy spíš gangy vykořeněných zoufalců, co se stahovali do Moskvy odevšad. Žena to tušila a trápila se, ale ani ona nemohla nic dělat, když pak syn jednoho dne nepřišel domů. I dřív takhle mizel, ale tentokrát se nevrátil a už o něm nikdy neslyšeli. A dcera se vdala a odstěhovala se s mužem do Vladivostoku, na druhý konec země, na druhý konec světa. To stejně nikdy nebylo opravdové, skutečné Rusko. Kdyby si ho chtěli nechat Japonci, ať si ho klidně nechají, přístavy nic dobrého nepřinášejí.

Nikdo s námi nechce zůstat, říkala tenkrát Anahit často. Radši by se o děti až do smrti starala, než aby se trápila kvůli jejich zmařeným osudům.

Ataman se k nim přidal, když po skončení šlechtického sjezdu čekali už i se Sergejem před palácem na taxík, který je měl odvézt na nádraží k moskevskému vlaku.

„Vejdu se k vám, vidíte?“ zeptal se přátelsky, ale nečekal na odpověď a sedl si dopředu na sedadlo vedle řidiče. A zrovna tak samozřejmě si potom vyměnil místenku, nastěhoval se k nim do kupé a odvedl Vladimíra do jídelního vozu. Byl to nenápadný mužský v konfekčních šatech, jaké tehdy nosili všichni, a s tuctovým obličejem. Bylo těžké si ho zapamatovat. Před rozhovorem to možná bylo těžké, ale po něm už by Vladimír Atamana nezaměnil za žádného jiného člověka na světě.

Nejdřív vypadalo všechno normálně. Dva chlápci se spolu prostě jdou napít, dva téměř náhodní spolucestující. Přirozené bylo i to, že šli sami dva. Anahit byla unavená a nebylo divu, vždyť za celý den nezavřela pusu, pořád se seznamovala s novými a novými lidmi. Dokonce musela oprášit i svou už málem zapomenutou školní angličtinu. A Sergej zůstal s ní, aby jí ve vlaku dělal společnost.

Přišli do jídelního vozu. Ataman objednal vodku, pelmeně, boršč a entrekot. Možná to byla náhoda, že měli zrovna tak typicky ruská jídla, ale Vladimír začal později věřit, že s Atamanem náhody neexistují. Přitukli si, Vladimír se důvěřivě svěřil s předkem statkářem, ale netajil se, že víc než o šlechtickou organizaci se zajímá, čím si zaplnit život teď, když se všechny dosavadní jistoty náhle rozplynuly. O plánech a nadějích na vzkříšení Ruska nemluvil, tehdy to ještě byly spíš mlhavé sny a představy. Mohl o nich číst a přemýšlet, ale neuměl si představit, že by o nich dokázal s někým mluvit, natož je někdy uskutečnit.

„A co bude s naší zemí dál?“ zeptal se zničehonic Ataman, jako by vytušil Vladimírovy tajné myšlenky. Tehdy to ovšem ještě nebyl Ataman, ale obyčejný Viktor Viktorovič nebo Dmitrij Dmitrijevič nebo Ivan Ivanovič. Vladimír zapomněl, jakým jménem se mu tehdy představil, a sám si později zvykl, že jména se střídají a mění podle potřeby.

To ovšem tenkrát ještě nevěděl. „Kdo ví, teď se dějou

věci,“ řekl tehdy nějakou hodně vyhýbavou odpověď. Pořád si ještě nezvykl mluvit s neznámými lidmi otevřeně. A dnes už teprve ne, uvědomil si s hořkostí a na okamžik se probral ze vzpomínek.

„Naše země už takhle dál žít nemůže, a vy to dobře víte. Copak nevidíte, jak skomírá, copak vám jí není líto?“ zeptal se Ataman. Vladimírovy pocity vystihl přesně: lítost, bezmocná lítost a žal. Pořád ale nevěděl, kam muž míří a co od něj může čekat.

„Je to všelijaký,“ pokývl hlavou. Odpověděl vyhýbavě, tak jak byl zvyklý mluvit celý život.

„Jsem rád, že se na to díváme stejně,“ řekl Ataman přesto spokojeně, jako by skutečně uměl číst Vladimírovy myšlenky. „Musíme si o tom v klidu promluvit. Setkáme se za týden v šest hodin u Puškina,“ oznámil mu, jako by před sebou neměli celou noc ve vlaku a jako by si byl jistý, že Vladimír bude mít čas a zájem přijít na schůzku s někým, koho skoro nezná. Až později Vladimír pochopil, že tohle nebylo pozvání, ale rozkaz. První z dlouhé řady rozkazů.

Po návratu z Petrohradu jako by se jim život znovu rozběhl. Sergej si k nim přinesl kufřík z ubytovny a Anahit mu vyklidila někdejší dětský pokoj, vařila mu a povídala si s ním. Byla šťastná, že se může starat o někoho, kdo ji skutečně potřebuje.

Proto si zpočátku ani nevšimla, že Vladimír je doma čím dál míň, že večer často odchází a vrací se až pozdě v noci, a že i doma je zamyšlený a ponořený do nějakého svého světa.

Nebo možná i všimla, ale nemluvila o tom, na nic se nevyptávala a Vladimír ji proto o svých obavách nic neřekl. O podezření, že Souručenství – Ataman mluvil o lidech, s nimiž se scházeli, jako o Souručenství – není starosvětsky milé pojmenování skupinky nadšenců, usilujících o blaho Ruska, ale něco mnohem většího a temnějšího, kam pro-

ti své vůli zabředl a odkud se už vlastními silami nevyma-
ní. A teď po něm Ataman chce, aby s sebou přivedl i Serge-
je. Ani o tom Anahit nic neřekl.

A zrovna tehdy Anahit našla ty staré dopisy. Nic nezna-
menaly. Dávno zapomenuté lázeňské dobrodružství před
dvaceti lety. Ano, tehdy už byli s Anahit, ale který mužský
kdy nešlápl vedle!

„Sám nevím, proč je tady mám, proč jsem je nespálil.
Vůbec nic to neznamená, už ani nevím, jak se ta ženská
jmenovala, nic jsem s ní neměl, nějaká bláznivá bába mi
napsala pár dopisů, to je toho,“ přesvědčoval ji, míchal lež
s pravdou, ale přitom pocíťoval čím dál větší cizotu. Co-
pak Anahit neví, jak moc ji má rád a co pro něj znamená?
Netušil nic o podezřenech, která jí klíčí v hlavě, nepoznal
v těch scénách obyčejný ženský strach, že si její muž na-
šel jinou a mladší.

„Pojedu domů,“ řekla mu při poslední velké hádce, „do
Arménie. Já ještě můžu začít znovu.“

Nepřesvědčoval ji. Nemohl uvěřit, že od něj doopravdy
odejde. Po víc než třiceti letech společného života se pře-
ce takhle neodchází.

„To nezůstaneš ani kvůli Sergejovi?“ zeptal se zoufale,
když už brala za kliku a on si musel přiznat, že se v ní pře-
ce jen spletl a že od něj skutečně odejde. Ať už kvůli star-
rým dopisům, nebo kvůli něčemu nebo někomu jinému.

A tehdy, v tom posledním okamžiku, se Anahit otočila
a řekla Vladimírovi, že si na Kavkaz zajede jenom do láz-
ní a že se vrátí.

Nesmírně se mu ulevilo – ale Anahit se z lázní už nikdy
nevrátila.

„Byla to nešťastná náhoda,“ oznámili mu z milice. „Vaše
žena s tím neměla vůbec nic společného, jen se prostě oct-
la v nesprávný čas na nesprávném místě. Procházela se po
kolonádě, a zrovna když se zastavila u kašny, aby si do ke-
límků nabrala léčivou minerální vodu, vybuchla vedle ní
bomba.“ Jak se později zjistilo při vyšetřování, bomba tam
neměla vybuchnout, byla určena do nedaleké školy. „Ano,

do školy, slyšel jste správně,“ zdůraznil policista s hrůzou a odporem, když to Vladimírovi vyprávěl. Ale žena, která bombu nesla, se taky chtěla napít, naklonila se ke kašně a bomba jí vyklouzla z kapsy. „Byla to Čečenka, černá vdova,“ zdůraznil zase policista.

„Proč jste dovolil, aby odešla!“ vyčetl mu tehdy Sergej a jejich svazky se zpřetrhaly. Sergej se brzy nato odstěhoval.

Jediný, kdo Vladimírovi zůstal, byl Ataman – a Souručenství. Nepřátelé Ruska zabili jeho milovanou ženu. Nepřátelé Ruska, snědí lidé z Kavkazu, zabili ji, která nepřála nikomu nic zlého, a sama byla snědá a taky z Kavkazu. Nechtěl se mstít. Věděl, že Anahit by s pomstou nesouhlasila. Chtěl prostě změnit Rusko.

Pro Vladimíra bylo důležité, že většina nových úkolů Souručenství směřovala na Kavkaz. Kavkaz zabil jeho ženu, Kavkaz musel být změněn. Právem či neprávem, Kavkaz je Rusko a Rusko za něj má zodpovědnost, ať se ta jednotlivá místa v divokých horách jmenují Čečna, Osetie, Dagestán nebo třeba Tramtárie.

Vladimír proto potlačil své obavy, že nejenom vývoj v Rusku, ale i dění v Souručenství se začalo ubírat úplně jiným směrem, než jak si původně představoval. Nežádoucím, nekontrolovatelným a nevratným.

Nejprve se začalo něco měnit ve společnosti. Z chaosu vyrůstal řád, aspoň to tak zpočátku vypadalo. Národ ovšem nezaznamenal nic jiného než obchody, které byly náhle zase plné, a plané řeči o novém rozmachu, o velmoci a říši. Plané... zpočátku působily sugestivně. Málokdo si uvědomoval, že jsou plané a že tu záplavu zboží v obchodech si stejně může koupit jenom pár vyvolených. Nové nejvyšší vedení slibovalo naději a teprve postupně a když už bylo pozdě se ukazovalo, že s veškerou nadějí je konec. Nové vedení sice zkrotilo chaos, ale novou cestu nenašlo, a ani nehledalo. A k tomu se ještě přihlásily pochyby, jak to bylo